

Aktuální informace Oddělení klinické biochemie Nemocnice Tábor, a.s. uživatelům

Číslo informace / stanice: 2/2024

NOVÁ SCREENINGOVÁ BIOCHEMICKÁ VYŠETŘENÍ PSA screening a TSH screening v 1. trimestru těhotenství

Od **20.2.2024** zavádíme v laboratoři **screeningové vyšetření TSH a PSA** se speciálními výkony pro ZP a komentáři k výsledkům dle metodických pokynů MZ ČR a doporučení odborných společností ČLS JEP.

Metoda **PSA screening** se zavádí za účelem časného zachytu **karcinomu prostaty u populace mužů nad 50 let**.

- z indikace PL nebo ambulantního urologa
- je určena pro muže ve věku zejména **50-70 let** (lze i nad 70 let pro muže v dobrém zdravotním stavu) bez anamnézy karcinomu prostaty a bez suspekce na tuto diagnózu, u nichž PSA nebylo během posledních 2 let provedeno

Hodnocení:	PSA < 1 ug/l	kontrolní vyšetření PSA za 4 roky
	PSA 1-3 ug/l	kontrolní vyšetření PSA za 2 roky
	PSA > 3 ug/l	doporučeno urologické vyšetření

Upozornění pro odběr: nejdříve 48 hodin po každém vyšetření per rectum nebo masáži prostaty.

Metoda **TSH screening** se zavádí za účelem včasného zachytu a léčby **tyreopatií** u žen **v 1. trimestru těhotenství**

Referenční meze:

Věk od	do	Dolní ref. mez	Horní ref. mez	Jednotka	Další údaje
11R	55R	0,10	3,70	mU/l	1.trimestr těhotenství

Hodnocení:

pozitivní výsledek - **hypertyreóza** (TSH snížený, FT4 zvýšený) - doplníme vyšetření FT3, anti-TPO, TRAK (protilátky proti TSH receptoru) v séru a doporučíme konzultaci endokrinologa do 3 týdnů

pozitivní výsledek - **hypotyreóza** (TSH zvýšený) - doplníme vyšetření FT4 a anti-TPO v séru a doporučíme dávkování levotyroxinu, potravinové doplňky s obsahem jódu pro těhotné a konzultaci endokrinologa nebo diabetologa do 3 týdnů

negativní výsledek (TSH v RM nebo snížený a FT4 v RM) - doporučíme potravinové doplňky/vitamíny pro těhotné s obsahem jódu 150-200 ug/den (dle pokynů gynekologa)

Upozornění pro odběr: odběr žilní krve ráno nalačno optimálně **do 11. týdne, nejpozději do 14. týdne** těhotenství, v případě pozdější první návštěvy rozhoduje o indikaci vyšetření gynekolog

Poznámka: neléčené funkční tyreopatie jsou spojeny se zvýšenou incidencí potratů, předčasných porodů a opožděním psychomotorického vývoje dítěte.

OKB NT splňuje požadavky pro vstup do nových screeningových programů: vyhovuje požadavkům normy ISO:15189 (viz osvědčení o splnění podmínek auditu NASKL R3 z roku 2022), účastní se EHK pro vyšetřované parametry 2x ročně a má pro tyto parametry platný certifikát, provádí u nich doložitelně pravidelnou interní kontrolu kvality, jejíž výsledky se pohybují v rozmezí max. 2 SD doporučených výrobcem kontrolního materiálu.

Děkujeme za spolupráci!

Zpracoval a schválil:
Datum: 19.2.2024

MUDr. Hana Prokschová
Jméno a podpis vedoucího oddělení